

Dania (Królestwo Danii)

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

powierzchnia:	43 094 km ² + terytoria zależne: Grenlandia 2 175 600 km ² i Wyspy Owcze 1 399 km ²	
ludność:	5,781 mln (1.01.2018) + terytoria zależne: Grenlandia – 56,1 tys. i Wyspy Owcze – 49,0 tys.	
głowa państwa - królowa	Małgorzata II	
premier	pani Mette Frederiksen	od 27 czerwca 2019
minister przemysłu , przedsiębiorczości i finansów	pan Simon Kollerup	od 27 czerwca 2019
minister ds. gospodarczych i wewnętrznych	pan Simon Emil Ammitzbøll-Bille	od 27 czerwca 2019
minister zatrudnienia	pan Peter Hummelgaard Thomsen	od 27 czerwca 2019
minister ds. energii i klimatu	pan Dan Jørgensen	od 27 czerwca 2019
minister spraw zagranicznych	pan Jeppe Kofod	od 27 czerwca 2019
ambasador Królestwa Danii w Polsce	pan Ole Toft	od 10 września 2020
ambasador RP w Danii (chargé d'affaires a.i.)	pan Mateusz Mońko	od 16 września 2020
najbliższe wybory parlamentarne	czerwiec 2023	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
PKB (w mld EUR)	273,0	283,1	292,4	301,3	310,0	-	-
PKB na 1 mieszkańca (tys. EUR)	48,1	49,4	50,7	52,0	53,3	-	-
PKB (wzrost w %)	2,3	3,2	2,0	2,4	2,8	-3,5	2,9
Deficyt budżetowy(-) /nadwyżka (+) (% PKB)	-1,2	+0,1	+1,8	+0,7	+3,8	-4,2	-2,5
Dług publiczny (% PKB)	39,8	37,2	35,8	33,9	33,3	45,0	4,1
Inflacja (HICP w %)	0,2	0,0	1,1	0,7	0,7	0,3	1,2
Bezrobocie (w %)	6,2	6,0	5,8	5,1	5,0	6,1	5,8
Eksport towarów (w mld EUR)	93,2	93,9	99,3	101,3	107,3	-	-
Import towarów (w mld EUR)	80,2	78,5	84,9	89,2	89,6	-	-
Bilans handlowy (towary i usługi w mld EUR)	18,5	18,9	20,5	18,2	20,2	-	-
Bezp. inwestycje zagr. w Danii (w mld EUR)	104,7	128,1	127,2	122,0	-	-	-
Inwestycje bezp. Danii za granicą (w mld EUR)	170,2	192,9	196,3	194	-	-	-

Źródła: Eurostat, *prognoza: European Economic Forecast Autumn/Winter 2020

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Dania od 5 czerwca 1849 jest monarchią konstytucyjną. Głową państwa jest król (obecnie królowa), którego zakres odpowiedzialności ogranicza się głównie do reprezentacji. Władzę ustawodawczą sprawuje jednoizbowy parlament (Folketing, 179 deputowanych) wybierany na 4-letnią kadencję, a władzę wykonawczą rząd.

Dania jest członkiem UE od 1.01.1973 (I rozszerzenie) i pozostaje na mocy Traktatu poza strefą wspólnej waluty. Jest członkiem WTO od 1.01.1995 r. oraz państwem-założycielem OECD (od 14.12.1960 r.).

Stolicą kraju jest Kopenhaga, licząca ok. 520 tys. mieszkańców.

W ramach Królestwa Danii znajdują się terytoria zamorskie: Grenlandia i Wyspy Owcze. Posiadają one dużą autonomię samorządową, własne parlamenty i rządy oraz prawo do realizacji samodzielnej polityki gospodarczej a także własne flagi. Problemy polityki zagranicznej i obronnej odnoszące się do tych obszarów znajdują się w gestii rządu centralnego w Kopenhadze.

Walutą jest korona duńska (DKK), której kurs jest do euro jest stabilny, oscyluje wokół wartości 1 EUR = 7,45 DKK.

Struktura PKB (2019 r., dane szacunkowe wg statista.com):

- rolnictwo: 1,41%
- przemysł: 22,92%
- usługi: 64,85%

Dania należy do najbogatszych państw UE, jej dochód narodowy brutto na mieszkańca liczony wg siły nabywczej w 2019 roku stanowił 129% średniej wartości dla UE (27).

Gospodarka duńska należy do najbardziej konkurencyjnych na świecie, w rankingu globalnej konkurencyjności Światowego Forum Ekonomicznego WEF Global Competitiveness Index 4.0 2019 sklasyfikowana jest pod tym względem na 10 pozycji. Należy także do najbardziej innowacyjnych państw – według Global Innovation Index 2019 sklasyfikowano ją na 7 pozycji. Jest uważana za państwo oferujące jedne z najlepszych na świecie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – w rankingu Banku Światowego Doing Business 2020 sklasyfikowano ją pod tym względem na 4 miejscu na świecie i pierwszym w Europie. Jest także postrzegana jako kraj wolny od korupcji (jest notowana na 3 pozycji w rankingu Corruption Perception Index Transparency International). Jej siła oparta jest na dużej liczbie małych i średnich firm, bardzo elastycznych w dostosowywaniu się do zmieniających się warunków. Dania wykazuje stosunkowo niskie bezrobocie, najniższe, po Norwegii, wśród krajów Zachodniej Europy.

Dania posiada najwyższą ocenę agencji ratingowych:

Moody's – Aaa, S&P – AAA, Fitch AAA.

Dania jest jedynym krajem w UE, który jest samowystarczalny w zakresie zaopatrzenia w ropę naftową i gaz. Połowa wydobycia surowców energetycznych jest eksportowana.

Najwięksi partnerzy w eksporcie Danii w 2019 r. to: Niemcy (ok. 13,7% eksportu), Szwecja (9,7%), Norwegia (5,8%), Wlk. Brytania (5,5), Niderlandy (4,9%), USA (4,7%), Chiny (3,5%), **Polska (3,1%)** oraz Francja (3%)

- Wspólne oświadczenie o współpracy i wymianie informacji nt. świadczenia usług i delegowania pracowników podpisane w dniu 8 kwietnia 2015 przez ministrów pracy Polski i Królestwa Danii.

Umowa o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji z dn. 1 maja 1990 r. została rozwiązana za porozumieniem stron. 31 stycznia 2019 r. zakończono proces ratyfikacji porozumienia o jej zakończeniu podpisanego 17 października 2017 r. ([Dz.U. 2019 poz. 191](#)).

4. Wymiana handlowa z Polską

w mln EUR

	2015	2016	2017	Dynamika 2016=100	2018	Dynamika 2017=100	2019	Dynamika 2018=100	2020*	Dynamika* 2019=100
Eksport	3 023,4	3 273,6	3 785,2	115,6	3 910,3	103,3	3 879,4	99,2	4 002,7	103,2
Import	2 191,7	2 110,7	2 473,6	117,2	2 535,8	102,5	2 645,5	104,3	2 670,8	101,0
Obroty	5 215,1	5 384,4	6 258,2	116,2	6 446,2	103,0	6 524,9	101,2	6 673,4	102,3
Saldo	831,7	1 162,9	1 312,2		1 374,5		1 234,0		1 331,9	

Źródło: GUS, * dane wstępne

Dania wg danych wstępnych za 2020 r. była dla Polski 17 partnerem eksportowym (z udziałem 1,69%) i 20 importowym (z udziałem 1,18%). Polska zajmowała w 2019 r. 9 miejsce wśród najważniejszych partnerów handlowych w eksporcie (z udziałem 3,1%) oraz 6 miejsce w imporcie (z udziałem 4,2%). Od 1999 r. utrzymuje się dodatnie dla Polski saldo wymiany handlowej, ale Dania, jest jednym z trzech krajów członkowskich Unii Europejskiej (obok Hiszpanii i Belgii), w handlu z którymi Polska odnotowuje ujemne saldo handlowe artykułami rolno spożywczymi.

Największy udział w eksporcie Polski do Danii mają wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 34 %), artykuły rolno-spożywcze (ok. 17%), wyroby przemysłu chemicznego (ok. 14,5%). Największe wartościowo pozycje towarowe w eksporcie z Polski do Danii w 2020 r. to meble, maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych, konstrukcje i części z żeliwa lub stali, sprzęt medyczny, transformatory oraz leki.

W imporcie największą grupę stanowią artykuły rolno spożywcze (ok. 35%, w tym głównie świnie i mięso świń), wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 25%), wyroby przemysłu chemicznego (ok. 20 %).

5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Dania, jest znaczącym inwestorem kapitałowym w Polsce. Według danych GUS, łączne kapitały udziałowe duńskich inwestorów w Polsce w 2019 r. wyniosły 4122,9 mln PLN, osiągając poziom 2% sumy skumulowanych udziałów kapitałowych kapitału zagranicznego w Polsce (łącznie 206,5 mld PLN). W 2019 r. na terenie Polski czynnie działało 734 firm z udziałem kapitału duńskiego, z czego 380 firm zatrudniało do 10 pracowników, a 354 firm 10 i więcej pracowników. Ogółem firmy z udziałem kapitału duńskiego zatrudniały w Polsce wg dostępnych danych z 2018 r. 60,1 tys. pracowników.

Spośród zarejestrowanych spółek 124 zaklasyfikowano jako duże tj. takie, w których udział kapitału zagranicznego przekraczał 1 mln USD.

Na koniec 2019 r. Dania znalazła się na 14 pozycji w rankingu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce z udziałem 1,8% inwestycji zagranicznych ogółem, a wartość skumulowanych inwestycji

duńskich wg NBP wyniosła 3,747 mld EUR. Dochody firm duńskich zarejestrowanych w Polsce w 2019 r. wyniosły wg NBP 386,5 mln EUR, w tym reinwestowane zyski wyniosły 252 mln EUR.

Na liście największych inwestorów PAIH opublikowanej w kwietniu 2019 r. odnotowano inwestycje w Polsce 85 spółek zarejestrowanych w Danii.

Polskie bezpośrednie inwestycje w Danii pod koniec roku 2019 wyniosły wg NBP 65,8 mln EUR. Dochody polskich spółek zarejestrowanych w Danii wyniosły w 2019 r. 26,8 mln EUR, a reinwestowane zyski wyniosły -5,6 mln EUR, co oznacza faktyczny odpływ. Łącznie w 2019 r. napłynął do Danii polski kapitał o wartości 38,8 mln EUR. (Wg statystyk duńskich w polskie inwestycje bezpośrednie w Danii wyniosły pod koniec 2018 r. ok. 80 mln EUR).

Polską bezpośrednią inwestycją w Danii było przejęcie w 2010 r. przez firmę Asseco Poland S.A., za cenę 73,7 mln DKK (ok. 40 mln PLN), pakietu 51,65% udziałów firmy IT PRACTICE A/S i zmiana jej nazwy na Asseco Denmark A/S. Ze spółką Asseco Denmark są powiązane kapitałowo spółki w Danii: Peak Consulting Group i Code Connection.

Ponadto w 2001 r. firma Amica Wronki S.A. przejęła 100% udziałów w kapitale duńskiej spółki GRAM DOMESTIC A/S. Spółka zajmuje się sprzętem gospodarstwa domowego. Na duńskim rynku marka ta posiada około 20% udział, natomiast w całej Skandynawii jej udział wynosi ok. 10%. Marka Gram jest marką należącą do najbardziej renomowanych i drogich na rynku skandynawskim. Spółka AMICA Wronki S.A. wykorzystała zarówno markę Gram Domestic, jak również kanały dystrybucyjne tej firmy do wprowadzania na rynek urządzeń produkowanych przez Amicę w Polsce.

Na rynku duńskim zainwestowała także firma PGNiG SA, która swój oddział otworzyła w 2008 r. w związku z planami prowadzenia prac poszukiwawczych ropy i gazu w południowej części Jutlandii. Niestety w 2012 r. spółka wycofała się z Danii, ponieważ badania wykazały zbyt niską wartość opałową wydobywanego gazu.

Operatorzy gazowych sieci przesyłowych Polski (Gaz System) i Danii (Energinet) przygotowują budowę gazociągu Baltic Pipe, który ma połączyć nasz kraj z Szelfem Norweskim. W październiku 2019 r. Ministerstwo energii i klimatu Danii wydało pozwolenia na budowę podmorskich odcinków gazociągu Baltic Pipe na Bałtyku, w Małym Bełcie i na Morzu Północnym. Baltic Pipe to strategiczny projekt mający na celu utworzenie nowej drogi dostaw gazu ziemnego z Norwegii na rynki: duński i polski oraz do użytkowników końcowych w krajach sąsiednich. Realizacja tej inwestycji wzmocni bezpieczeństwo energetyczne Polski i regionu Europy Środkowo-Wschodniej oraz przyczyni się do wzrostu konkurencyjności polskiego rynku gazu. Gazociąg będzie mógł transportować 10 mld m sześć. gazu ziemnego rocznie do Polski oraz 3 mld m. sześć. surowca z Polski do Danii. Będzie można sprowadzać do Polski gaz ziemny ze złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Początek budowy zaplanowano na 2020 r., zakończenie na 2022 r.

Polska Grupa Energetyczna poinformowała, że 22 października 2019 r. zdecydowała o rozpoczęciu z duńską spółką Ørsted rozmów dotyczących sprzedaży 50 proc. udziałów w dwóch projektach budowy morskich farm wiatrowych o łącznej mocy do 2 545 MW. W rozmowach określone mają zostać docelowe warunki współpracy.

6. Dostęp do rynku

Od 1 maja 2009 r. zniesiono okres przejściowy dotyczący ograniczenia wolnego przepływu siły roboczej z nowych krajów członkowskich UE. Obecnie obywatele polskich obowiązują przepisy stosowane wobec wszystkich obywateli UE na równi.

W Danii obowiązują przepisy dotyczące firm zagranicznych świadczących usługi poprzez pracowników delegowanych, które w znaczący sposób utrudniają tę działalność. Obligują one firmy do rejestracji w specjalnym rejestrze – tzw. RUT, i nakładające wysokie kary za ich nieprzestrzeganie.

Kolejnym problemem dla firm świadczących usługi na rynku duńskim jest walka związków zawodowych z „dumpingiem socjalnym”, poprzez wymuszanie przystępowania do układów zbiorowych i stosowania zawartych w nich postanowień zwiększających koszty działalności.

Walka w obronie duńskich stawek minimalnych, czyli walka z „dumpingiem socjalnym” to także obowiązkowe stosowanie przy zamówieniach publicznych klauzul pracy. Od lipca 2014 r. obowiązuje „Okólnik Nr. 9471 w sprawie klauzul pracy przy zamówieniach publicznych”. Klauzule mają zapewnić, że pracownicy zatrudnieni przez kontrahentów i podwykonawców, którzy realizacją zamówienia publicznego mają zabezpieczone wynagrodzenia (w tym dodatki), godziny pracy i inne warunki pracy nie mniej korzystne niż te ustanowione w układach zbiorowych w danej branży zawarte przez najbardziej reprezentatywne organizacje pracowników i pracodawców w Danii i obowiązujące na całym terytorium Danii.

Przykładem działania wymuszającego na firmach delegujących pracowników do Danii stosowanie stawek minimalnych wynegocjowanych w układach zbiorowych jest nowelizacja ustawy o przewozach towarowych, która weszła w życie w czerwcu 2015 r. Nowelizacją zainteresowała się Komisja Europejska, która analizuje przepis mówiący, że przedsiębiorstwo mające siedzibę w innym kraju niż Dania, zatwierdzone jako agencja pracy tymczasowej i delegujące do Danii kierowców, zobowiązane jest stosować się do postanowień w zakresie wynagrodzenia, godzin nadliczbowych, wynagrodzenia urlopowego i składek emerytalnych, wynikających z obowiązujących duńskich układów zbiorowych dla kierowców.

Kolejnym ograniczeniem i utrudnieniem dla wielu firm polskich świadczących usługi dla firm duńskich jest obowiązujący w Danii podatek od wynajmu zagranicznej siły roboczej. Podatek ten, jego wysokość – 35,6% – i konieczność płacenia składki na rynek pracy w wysokości 8% są kolejnymi barierami dla świadczenia usług przez firmy zagraniczne.

Problemem dla polskich firm jest także duński system dobrowolnych ubezpieczeń od bezrobocia, tzw. system A-kasse, z którego wypłata świadczeń może nastąpić tylko, gdy pracownik ubezpieczony był przez przynajmniej 1 rok i przepracował minimum 52 tygodnie. Duńczycy w tym zakresie nie akceptują okresów zatrudnienia podjętego na terenie innych państw członkowskich, co jest niezgodne z przepisami unijnymi dotyczącymi zasad o sumowaniu okresów zatrudnienia i ubezpieczenia.

W Danii na liście zawodów regulowanych znajduje się 111 profesji. Wykonywanie tych zawodów dozwolone jest dopiero po uprzednim uzyskaniu zezwolenia i po spełnieniu wymogów określonych przepisami prawnymi, co jest czasami czasochłonne i kosztowne. Zwłaszcza ma to miejsce w przypadku zawodów związanych z wykonywaniem instalacji elektrycznych, wodociągowych, sanitarnych i gazowych. W ww. zawodach oprócz autoryzacji osoby wykonującej te zawody konieczna jest autoryzacja przedsiębiorstwa, wiążąca się z wysoką opłatą oraz posiadaniem wdrożonego i funkcjonującego systemu zarządzania jakością, potwierdzonego przez jednostkę certyfikującą. Wymóg ten jest poważną barierą w świadczeniu usług na terenie Danii.

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

- 25 listopada 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii Jadwiga Emilewicz wzięła udział w debacie okrągłego stołu Cclean Air for All (Czyste powietrze dla wszystkich) z udziałem Księcia Koronnego Frederika i Stałego Sekretarza w Ministerstwie Klimatu i Energii Danii Mortena Baeka oraz przedstawicieli przedsiębiorców i instytucji obydwu krajów.

- 29 listopada 2018 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa wziął udział w seminarium biznesowym w Kopenhadze: *E-mobility and smart city transport – the way forward to clean cities?* Oraz spotkał się ze Stałym Podsekretarzem w Ministerstwie Energii i Klimatu panią Dorte Nøhr Andersen oraz Stałym Podsekretarzem w Ministerstwie Przemysłu, Biznesu i Spraw Finansowych panem Andrewem Hjulerem Crichtonem.
- 9 czerwca 2016 r. odbyło się polsko-duńskie seminarium gospodarcze, towarzyszące wizycie Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Seminarium obejmowało trzy równoległe panele: energia, zdrowie/IT, przemysł żywnościowy. Ministerstwo Rozwoju reprezentowała Podsekretarz Stanu Jadwiga Emilewicz.
- 10 marca 2016 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Radosław Domagalski-Łabędzki wziął udział w seminarium zorganizowanym przez WPHI w Kopenhadze pn. *Go High Tech! Discover Possibilities for Polish-Danish Cooperation within IT, Green-Tech and R&D* oraz spotkał się z Sekretarzem Stanu w MSZ Danii Larsem Thuesenem i Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Biznesu i Wzrostu Danii Jensem Lundsgaardem.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Energetyka odnawialna, w szczególności wiatrowa i bioenergia, przemysł farmaceutyczny +oraz sektory innowacyjne.

9. Polska placówka ekonomiczno-handlowa w Danii

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

Wydział Polityczno-Ekonomiczny

Richelieus Allé 12

DK-2900 Hellerup

strona internetowa:

<https://denmark.trade.gov.pl/pl/>

Tel: centrala + 45 39 46 77 00

faks: + 45 39 46 77 66

e-mail: copenhagen.info@msz.gov.pl

10. Placówka Danii w Rzeczypospolitej Polskiej

Ambasada Królestwa Danii

Dział Handlowy

ul. Marszałkowska 14

200-061 Warszawa

strona internetowa: <http://polen.um.dk/pl>

tel. 48 (22) 565 29 00,

Fax + 48 (22) 565 29 70

e-mail wawamb@um.dk

Opracował: Maciej Zieliński

Aktualizacja: luty 2021